

LØGTINGSLÓG NR. 13 FRÁ 20. MARS 1958 UM
STARVSMENN/FUNKTIONÆRER, SUM SEINAST BROYTT VIÐ LØGTINGSLÓG
NR. 36 FRÁ 2. JUNI 1970.

Løgtingslóg nr. 13 frá 20.03.1958

Broytingar eftir 1. januar 1999 og kunngerðir

§ 1. *Stk. 1.* Sum starvsmaður eftir hesi lóg er at skilja:

- a) persónur, sum starvast í handli, á skrivstovu ella á vørugoymsluavgreiðslu, sum kann setast javnbjóðis.
- b) Persónur, hvørs starv er at veita tekniska ella kliniska hjálp, sum kemur ikki undir handverk ella ídnað, og hartil aðrir, sum starvast í arbeiði, sum kann setast javnbjóðis.
- c) Persónur, hvørs starv er bert ella fyri ein meginpart arbeiðsgevarans vegna at hava eftirlit við útinningini av annars arbeiði.
- d) Persónur, hvørs arbeiði fyri ein meginpart er av sama slag sum tilskilað undir a) og b).

Stk. 2. Tað er ein treyt fyri nýtslu lóginnar, at viðkomandi persóns arbeiðsmegi fyri ein meginpart er bundin í viðkomandi virki, og at hansara starv er soleiðis, at hann er undir fyrstíling arbeiðsgevarans.

Stk. 3. Tænastumenn ríkisins, landsins, fólkkaskúlans, fólkakirkjunar ella kommununar ella aspirantar til tænastumannastørv koma ikki undir hesa lóg, heldur ikki starvsfólk eftir sjómanslógini, lærlingar eftir lærlingalógini. Reglurnar í §§ 9-13 galda tó starvsfólk eftir sjómanslógini.

§ 2. *Stk. 1.* Starvsavtala millum arbeiðsgevara og starvsmenn kann bert sigast upp til upphald eftir eini frest, sum givin er frammanundan samsvarandi stk. 2, uttan so, at avtalað er, at arbeiðið er bert fyríbils ella sum roynd, og at hesi arbeiðsviðurskiftir vara ikki longur enn 3 mánaðir. Próvskylduna fyri, at tilíki avtala er gjørd, hevur arbeiðsgevari.

Stk. 2. Tilsagnarfrestin til upphald frá arbeiðsgevara síðu kann ikki setast stytri enn:

1 mánað frest til upphald seinasta í einum mánað í fyrstu 6 mánaðar starvstíð.

3 mánað frest til upphald seinast í einum mánað eftir 6 mánað starvstíð.

Uppsagnarfrestin verður longd við 1 mánað fyri hvørt 3. starvsárið, tó longst í 6 mánaðir.

Stk. 3. Uppsøgn starvsmans skal gevast við 1 mánað frest til upphald seinasta í einum mánað, tó so at í skrivligum sáttmála kann longri uppsagnarfrest frá starvsmans síðu fyrisetast, men treytað av, at uppsagnarfrestin frá arbeiðsgevara síðu verður longd samsvarandi.

Stk. 4. Uppsøgn skal verða givin seinast í mánaðinum frammanundan tí 1. sum uppsagnarfrestin byrjar. Uppsøgnin má gevast í so góðari tíð, at starvsmaður fær farið frá, innan starvstíðin er úti eftir einari eftir starvstíðini givnari uppsagnarfrest.

Stk. 5. Um so er, at starvsmaður heldur fram í einum virki, eftir at tað hevur skift eigara, skal starvstíð hansara undan eigaraskiftinum roknast uppí starvstíðina, uttan so mótgangandi skrivlig avtala er gjørd við nýggja arbeiðsgevarin. Starvsmaður hevur, tá hann heldur fram hjá nýggja arbeiðsgevaranum við fyrr galdandi uppsagnarfrest, onki krav móti fyrra arbeiðsgevaranum fyri ikki at hava sagt upp.

Stk. 6. Um so er, at starvsmaður fær tænastuhús til sín og hús sítt til nýtslu sum lið í starvsavtaluni, skal uppsagnarfrestin vera minst 3 mánaðir frá arbeiðsgevara síðu. Starvsmaður við

húsi sínum hefur rætt til móti leigu, sum fyrisett er, ella ókeypis at búa í tænaðstuhúsunum upp í 1 mánað aftaná upphald í starvinum, sama rætt hefur hús hansara við deyða starvmansins. Har arbeiðsgevari heldur tað vera neyðugt fyri virki, hefur hann tó rætt til at krevja flyting beinanvegin, móti at rinda flytingarútreiðslurnar.

Stk. 7. Hesar reglur víkja fyri uppsagnarfrestum starvsfelaganna í færum lógliga boðaðum arbeiðssteðgi.

§ 3. *Stk. 1.* Um so er, at arbeiðsgevari uttan grund sýtir at taka í móti starvsmanni í tænaðstuni sína ella uttan grund vísir honum burtur úr tænaðstuni, og starvsmaður við tænaðstuslitið eigur í longsta lagi 3 mánað frest samsvarandi reglunum í § 2, hefur arbeiðsgevari skyldu at rinda endurgjald svarandi til lønina til ta tíð, sum starvsmaður viðkomandi dag kundi verið uppsagdur, ella - um so er, at hann hefur fingið uppsøgn frammanundan - til uppsagnarfrestin er úti, um so er, at vanligar endurgjaldsreglur hava ikki størri andsvar við sær.

Stk. 2. Eigur starvsmaður við tænaðstuslit arbeiðsgevara longri enn 3 mánað frest, verður endurgjald at fyriseta eftir vanligum endurgjaldsreglum. Starvsmaður eigur tó endurgjald svarandi til lønina, til hann fer við 3 mánað frest eftir § 2.

Stk. 3. Um so er, at starvsmaður er festur fyri fyrisett skeið uppá 3 mánaðir ella stytri, galda somu reglur sum í stk. 1. Er starvsmaður festur fyri fyrisett skeið, sum er longri enn 3 mánaðir, og arbeiðsgevari sýtur uttan grund at taka í móti honum ella vísir honum burtur, tá ið meira enn 3 mánaðir eru eftir av fyrisettu tænaðstutíðini, galda somu reglur sum í stk. 2.

Stk. 4. Henda grein kemur eisini til nýtslu, tá ið starvsmaður slítur tænaðstuna orsakað av grovari mishaldi frá arbeiðsgevara síðu.

Stk. 5.1) (avtíkin)

§ 4. Um so er, at starvsmaður ikki kemur í ella rýmur úr tænaðstuni, ella arbeiðsgevari slítur tænaðstuna orsakað av grovum sáttmálabroti frá starvsmansins síðu, eigur arbeiðsgevari rætt til endurgjald fyri tap, sum hann herav er komin undir. Av ólógligari burturveru ella rýming úr tænaðstuni hefur arbeiðsgevari krav uppá endurgjald, sum er minst 1/2 mánaðar løn, uttan so, at serlig viðurskifti liggja fyri.

§ 5. *Stk. 1.* Verður starvsmaður orsakað av sjúku ikki førur at gera sítt arbeiði, er hansara tænaðstuvanrøkt at meta sum lógligt forfall, uttan so, at starvsmaður í starvstíðini hefur verið úti eftir sjúkuni við vilja ella grovum ósketni, ella at hann við svik hefur dult, at hann hefur gingið við sjúkuni.

Stk. 2. Tó kann vera fyrisett í skrivligum sáttmála í einstøkum tænaðstuviðurskiftum, at starvsmaður kann sigast upp við 1 mánað frest til upphald, tá ein mánaður er úti, tá ið starvsmaður innan fyri eitt tíðarskeið av 12 fylgjandi mánaðum hefur tikið í móti løn undir sjúku í 120 dagar tilsamans. Gildi uppsøgninnar er treytað av, at hon verður givin beint aftaná teir 120 sjúkadagarnar, og meðan starvsmaður framvegis er sjúkur, harafturímóti skerjast gildi ikki av, at starvsmaður er komin aftur í starvið, eftir at uppsøgnin er givin.

Stk. 3. Veitir arbeiðsgevari starvsmanni kostarhald og innivist sum part í løn, hefur hann skyldu at geva starvsmanni undir sjúku tørvandi røkt, so leingi hann heldur til í húsum arbeiðsgevarans.

Stk. 4. Undir sjúku, sum er longri enn 14 dagar, hefur arbeiðsgevari rætt til, uttan útreiðslur fyri starvsmann, at krevja sær upplýsingar um drúgd sjúkunar gjøgnum starvsmansins lækna ella gjøgnum ein av starvsmanninum valdum serlækna. Lúkar starvsmaður ikki hesa skyldu, uttan at góðar grundir eru til tess, hefur arbeiðsgevari rætt til at slíta tænaðstuna uttan frest.

Stk. 5. At starvsmaður verður innkallaður at gera verjuskyldu uttan fyri Føroyar, gevur ikki arbeiðsgevara rætt til at skeiða hann av, men hann kann siga honum starvið upp eftir reglunum í § 2.

Starvsmaður eigur ekki rætt til lön undir fyrstu innkalling, meðan hann undir seinni innkallingum eigur lön fyrri tann mánaðin, hann hefur verið kallaður inn, og næst komandi mánað.

§ 6. Stk. 1. At starvsmaður giftir seg, gevur ekki arbeidsgevara rætt til at siga honum upp, uttan at halda seg eftir tí uppsagnarfrest, sum starvsmaður eigur.

Stk. 2. Kvinnuligur starvsmaður, sum er upp á vegin, hefur skyldu at siga arbeidsgevaranum frá seinast 3 mánaðir, innan hon væntar sær at eiga. Ger hon ekki tað, hefur arbeidsgevari rætt til at slíta tænastruna frá tí degi, umstøðurnar hava óarbeiðsføri við sær. Um so er, at sagt verður frá, kann arbeidsgevari siga upp starvsmanni við teirri frest, sum henni tilkemur.

Stk. 3. Meðan kvinnuligur starvsmaður gongur við barni, hefur arbeidsgevari skyldu at veita henni hálva lön frá tí degi hon gerst óarbeiðsfør, tó ikki longur enn 1 mánað frammanundan føðing til 1 mánað aftaná. Somu skyldur hefur arbeidsgevari, um so er, at arbeidsgevarin heldur seg ikki kunna geva henni arbeiði, hóast hon er ikki óarbeiðsfør. Um so er, at arbeidsgevari sigur starvsmanni upp, hefur hann skyldu at rinda fulla lön til upphald eftir teirri uppsagnarfrest, sum tilkemur starvsmanni.

§ 7. Tá ið starvsmaður doyri í tænastrutíðini, eiga hansara eftirsitandi einkja ella børn undir 18 ár, sum hann hevði skyldu at upphalda, lön í 1, 2 ella 3 mánaðir, eftir sum starvsmaður, tá hann doyði hevði havt 1, 2 ella 3 ára starvstíð í virkinum. Sama rætt hava børn undir 18 ár eftir kvinnuligan starvsmann, um so er, at faðirin er deyður, ella hevði ikki upphaldsskyldu, tá móðirin doyði.

§ 8. Um so er, at arbeiði, sum starvsmaður skal útinna í arbeidsgevara tænastru, hefur útreiðslur við sær til ferðir, upphald burtur frá húsum, hefur starvsmaður krav upp á, at arbeidsgevari ber allar tørvandi útreiðslur, og at hann hefur skyldu at veita honum hóskaði forskot til rindingar av hesum útreiðslum. Hetta skal eisini galda, har tílíkar útreiðslur eftir avtalu rindast í lön ella provisión, men tær inntu sølurnar geva ikki nógmikið til rindingar av vanligum útreiðslum.

Stk. 2. Tær í §§ 3, 5, 6 og 7 nevndu veitingar verða at útrokna fyrri provisiónsløntar starvsmenn eftir tí provisiónsinntøku, sum starvsmaður helst vildi havt fingið, um so var, at hann hevði ikki verið hindraður í starvi sínum í teim viðkomandi tíðarskeiðum.

§ 9. Stk. 1. Starvsmenn hava rætt at skipa seg í felag til røkingar av teirra interessum og geva felag teirra upplýsingar um lønarviðurskipti- og arbeiðskor teirra.

Stk. 2. Eitthvørt personale - hóast stødd tess - hefur rætt til gjøgnum felag sítt at krevja tingingar við leiðslu virkisins um lønar- og arbeiðsvilkur.

Stk. 3. Arbeiðsgevari hefur skyldu at føra gerðabók um tingingarnar, sum verður at undirskriva av báðum pørtum og harav verður útskrift givin bæði arbeidsgevara og starvsfólki.

Stk. 4. Um so er, at semja ikki kemur í lag partanna millum, ella um annar parturin ber seg undan tingingum, hefur hvør av pørtunum rætt til at fáa tingingarnar framdar við uppílegging av semingsmanni eftir reglunum í §§ 10-12.

§ 10. Stk. 1. Semingsmaðurin eftir § 9 verður uppnevndur av landsstýrinum.

Stk. 2. Áheitan um uppnevning av semingsmanni skal gevast skrivliga og viðleggjast gerðabókini eftir § 9, stk. 3 og haraftrat ein stutt frásøgn. Um so er, at seming ynskist tessvegna, at annar parturin ber seg undan tingingum, skal bert ein stutt frásøgn viðleggjast.

§ 11. Stk. 1. Seinast 5 dagar aftaná sína uppnevning stevnir semingsmaður pørtunum saman og fyrisetur tíð og stað fyrri tingingum.

Stk. 2. Tað er uppgáva semingsmansins undir forsæti hansara undir tingingum at fáa semju

partanna millum. Um so er, at tað eydnast ikki, gevur semingsmaðurin landsstýrinum frásøgn um tingingarnar. Váttað avrit av frásøgnini verður send pørtunum.

§ 12. Undandráttur í førslu av tí í § 9, stk. 3 nevndu gerðabók og í at møta fyri semingsmanninum hevur við sær sekt, sum fer í landskassan.

§ 13. Stk. 1. Semingsmaðurin fær samsýning, sum landsstýrið fyrisetur.

Stk. 2. Tær útreiðslur, sum standa av semingini verða rindaðar ávegis úr landskassanum, men hvør parturin ber sín helming, sum kann krevjast inn við panting.

§ 14. Starvsmaður kann ikki uttan loyvi frá arbeiðsgevara taka sær starv uttanfyri tænastruna.

§ 15. Eftir at starvsmaður hevur givið ella tikið ímóti uppsøgn úr tænastruni, skal arbeiðsgevari geva honum tørvandi loyvi frá arbeiði at søkja sær annað starv. Starvsmaður skal tó sýna ynskjum arbeiðsgevara mest møguligt fyrilit soleiðis, at hann nýtir tær tíðir, sum hóska virkinum best, at leita sær eftir starvi.

§ 16. Stk. 1. Starvsmaður hevur til eina og hvørja tíð rætt til at fáa skrivliga váttað av arbeiðsgevara, hvussu longi hann hevur verið í tænastruni, hvat arbeiði hann hevur tikist við, hvat løn hann hevur havt, og í tilfelli av uppsøgn eftir áheitan upplýsing um grundina til avskeiðingina.

Stk. 2.2) Brot móti hesi reglu hevur við sær sekt, sum fer í ríkiskassan.

§ 17. Hevur starvsmaður bundið seg til, at hann av kappingargrundum ikki má røkja handil ella aðra vinnu av vissum slag ella fáa sær starv í tilívari, koma reglurnar í lóg um avtalur v. m. frá 8. mai 1917 §§ 36 og 38 í nýtslu. Skylduna hevur hann bert í eitt ár frá tí degi, hann fer, uttan so, at hann hevur fingið ella fær í skrivligum sáttmála fyrisett rímiliga samsýning fyri skerjingna í sínum vinnuvegi. Henda samsýning skal vera tilskilað fyri seg.

§ 18. Stk. 1. Tað er forboðið gjøgnum lýsingar at skila til, at starv er treytað av kapitalinnskoti ella at søkjandi, sum kann seta kapital í, hevur fyrimum.

Stk. 2. Um so er, at kontant depositum krevst inngoldið sum treyt fyri at koma í starv, skal virkisins navn og heimstaður tilskilast í lýsingini.

Stk. 3. Brot móti hesum reglum hava við sær sekt, sum fer í ríkiskassan.

§ 19. Stk. 1. Um so er, at arbeiðsgevari treytar, at starvsmaður skal seta kontantan pening í veð, skal hann setast inn á banka- ella sparikassakonto, og hann kann ikki takast út uttan við undirskrift arbeiðsgevarans og starvsmansins.

Stk. 2.2) Brot móti hesum reglum hava við sær sekt, sum fer í ríkiskassan.

§ 20. Frá reglum í hesi lögtingslóg kunnu ongi avvik gerast í avtalu starvsmanni til meinar.

§ 21. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. juli 1958.

1) Broytt við lögtingslóg nr. 36 frá 2. juni 1970

2) Broytt við lóg nr. 186 frá 7. juni 1958

